

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2008-12-11
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
23666-08
Rotel 227

SÖKANDE

GBA Grus & Betong AB, 556240-4995
Box 502
136 25 Haninge

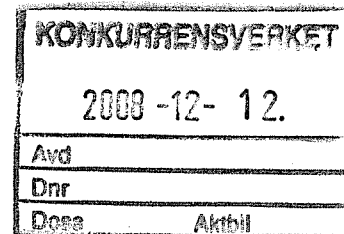
MOTPART

Stockholms läns landsting
Locum AB
Box 17201
104 62 Stockholm

Ombud: Advokat Roger Hagman
Advokatfirman Roger Hagman AB
Box 3460
103 69 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Länsrättens interimistiska beslut från den 28 november 2008 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 387729

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND OCH YRKANDEN MED MERA

Stockholms läns landsting (landstinget) har genomfört en upphandling avseende markarbeten inför nybyggnad av provisoriskt parkeringsdäck vid Karolinska sjukhuset i Solna. Av tilldelningsbeslut framgår att landstinget beslutat att anta anbud från annan anbudsgivare än GBA Grus & Betong AB (GBA).

GBA ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand att länsrätten beslutar att landstinget ska pröva deras anbud i enlighet med förfrågningsunderlaget. I andra hand yrkas att länsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

Länsrätten beslutade den 28 november 2008 att upphandlingen tills vidare inte fick avslutas.

GBA anför till stöd för sin talan bland annat följande.

Två stycken anbudsgivare har felaktigt inte angett timpris, men ändå inte förkastats.

Mängdförteckning

GBA kontaktade landstinget när GBA erhöll beslutet för att efterfråga vad landstinget grundade sitt beslut på. Landstinget uppgav då att GBA inte bifogat mängdförteckningen. Under anbudstiden skickades tre stycken kompletterande uppgifter, KFU 1-3. I KFU 1 fanns bland annat en ändring i delen angående administrativa föreskrifter. I punkten AFB.311 har landstinget lagt till texten *Prissatt mängdförteckning skall ingå i huvudanbudet*. Detta har GBA tolkat som att anbudssumman skall omfatta mängdförteckningen. I vissa entreprenader kan även andra arbeten än de som är upptagna

i mängdförteckningen ingå. Denna punkt är dessutom enligt uppställda krav inte ett krav som skall prövas utan är endast information om huvudanbudet.

Reservationer

Landstinget har även ansett att GBA i sitt anbud har två reservationer. Dessa är dock inte reservationer. Anligt AFC.42 får arbetena påbörjas tidigast den 1 november 2008 och skall påbörjas senast den 17 november 2008.

Eftersom anbudstiden gick ut den 7 november 2008 och man inte har ändrat dessa delar i AF-texten anser GBA att man måste träffa överenskommelse om leveranstiden. Dessutom önskade GBA klargöra och diskutera påläggningen för att vissa delar i den tekniska beskrivningen var felaktig.

GBA har vidare anfört bland annat följande. GBA har tagit del av en rättelse av tilldelningsbeslutet, daterat den 27 november 2008. Av detta framgår att de två anbudsgivare som felaktigt inte angett timpris nu efter rättelse har förkastats. Detta visar att landstinget i sin upphandling brustit mot LOU och det visar även att landstinget brustit i sin likabehandling av leverantörerna.

Landstinget hemställer att ansökan om överprövning lämnas utan bifall. Landstinget anför i yttrande bland annat följande.

Mängdförteckning

Till anbudsfrågan har landstinget, vilket är brukligt vid markentreprenader, fogat en icke prissatt mängdförteckning. Mängdförteckningen omfattar samtliga arbeten i entreprenaden, vilket även framgår av AFB.13. Som framgår av mängdförteckningen skall entreprenören vid varje konto lämna ett à-pris. À-priset skall därefter multipliceras med den mängd som beställaren redovisat vid varje konto. Summan vid varje konto summeras i sin tur och ger anbudssumman, vilket även framgår av AFB.13. Under utförandet av entreprenaden utgör mängdförteckningen utgångspunkt för reglering av mängder. I markentreprenader är det nämligen inte möjligt att i anbudsske-

det exakt uppskatta de mängder som skall hanteras. De flesta beställare som har att tillämpa LOU begär vanligtvis att den prissatta mängdförteckningen skall fogas till anbudet. I den ursprungliga anbudsförfrågan föreskrev landstinget följande under punkt AFB.313. *Följande uppgifter som inte behöver fogas till anbudet kommer att begäras under utvärdering av anbud: Prissatt mängdförteckning. Anbudsgivare skall vara beredd att lämna dessa uppgifter inom fem dagar.* I kompletterande föreskrifter KFU 1 den 21 oktober 2008 gjorde landstinget vissa ändringar i ursprunglig anbudsförfrågan. I KFU 1 gjordes ett tillägg i AFB.311 att *Prissatt mängdförteckning skall ingå i huvudanbudet.* Som en konsekvens av tillägget framgick att hela texten i AFB.313 skulle strykas. Samtliga anbudsgivare utom GBA hade fogat en prissatt mängdförteckning till sina respektive anbud. GBA:s förklaring av sin tolkning att anbudssumman skall omfatta mängdförteckningen faller på sin egen orimlighet, eftersom denna självklara omständighet redan framgår av AFB.13. Landstinget har varit skyldigt att förkasta GBA:s anbud med hänsyn till likabehandlingsprincipen.

Reservationer

Till anbudsförfrågan har fogats ett antal ritningar där arbetena med pålning beskrivits och illustrerats. GBA har under anbudstiden haft möjlighet att ställa frågor kring bland annat pålningshandlingarna, vilket de inte gjort. Någon skyldighet för landstinget att uppta förhandlingar med GBA med avseende på pålningshandlingarna har inte förelegat, sådana diskussioner vore i strid med likabehandlingsprincipen. Vad gäller anbud med reservationer, det vill säga avvikelser från de kontraktuella krav som uppställs, är det en självklarhet att sådana anbud inte kan prövas. Någon skyldighet för en upphandlande myndighet att i anbudsförfrågan redovisa icke kompletta anbud och att anbud som innehåller reservationer kan komma att förkastas föreligger inte.

I och med att AB 04 som är en del av anbudsförfrågan ger möjlighet till diskussion i kontraktsskedet om tidsförlängning alternativt forcering gör landstinget inte längre gällande att GBA: s villkor i den del det avser diskussioner om leveranstiden utgör en reservation. Eftersom GBA: s anbud inte varit komplett och inte uppfyllt de kontraktsevenliga kraven såvitt avser pålning kvarstår emellertid landstingets skyldighet att förkasta anbudet.

GBA anför i yttrande bland annat följande.

Mängdförteckning

Landstinget har varken i förfrågningsunderlaget eller i KFU 1 angett att mängdförteckningen skall "fogas till anbudet". Vad som angetts är att mängdförteckningen skall "ingå i huvudanbudet". Bara för att samtliga övriga anbudsgivare har fogat mängdförteckningen till sitt anbud innebär inte att GBA: s anbud är felaktigt.

Reservationer

Att GBA velat diskutera pålningen innebär inte att de lämnat en prispåverkande reservation. Det finns motstridiga uppgifter i förfrågningsunderlaget.

DOMSKÄL

Av 16 kap. 2 § LOU framgår bl.a. följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och har detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra

upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Den första fråga som länsrätten har att ta ställning till är om GBA uppfyllt det i anbudsförfrågan ställda skall-kravet att mängdförteckning skall ingå i huvudanbudet.

De krav som den upphandlande enheten ställer i förfrågningsunderlaget kan uttryckas i så kallade skall-krav vilka, till skillnad från så kallade bör-krav, är ovillkorliga för att anbudet skall kunna komma i fråga för antagande. Ett anbud som inte uppfyller samtliga ställda skall-krav får inte antas. En överträdelse av nämnda princip strider mot 1 kap. 9 § LOU, då det innebär att en anbudsgivare behandlas enligt andra kriterier än de övriga.

Av landstingets anbudsförfrågan framgår bland annat (punkt AFB.13) att ersättningsformen är *Fast pris* och att *Anbud ska vara baserat på upptagna kvantiteter i mängdbeskrivningen för projektet. Vid summeringen ska slutsumman överensstämma med anbudssumman.* Efter tillägg genom KFU 1 framgår även följande (punkt AFB.313). *Prissatt mängdförteckning ska ingå i huvudanbudet.*

GBA har ostridigt inte fogat en prissatt mängdförteckning till sitt anbud. GBA gör dock gällande att detta inte kan anses vara ett skall-krav, utan att kravet även kan tolkas som att mängdförteckningen skall ingå i anbudssumman. Länsrätten konstaterar att kravet i AFB.313 uppställts så att den prissatta mängdförteckningen skall ingå i huvudanbudet, inte i anbudssumman. Sett bland annat till denna omständighet finner länsrätten att punkt AFB.313 inte kan tolkas på det sätt som GBA anför. GBA kan därför inte heller anses uppfylla det ställda kravet att prissatt mängdförteckning skall ingå i huvudanbudet.

Landstinget har således haft fog för att förkasta GBA: s anbud. Länsrätten saknar därmed anledning att pröva om GBA uppfyllt övriga villkor. Grund för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger därför inte och GBA: s ansökan om överprövning skall således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a).

Eva Pedersen

rådman

Föredragande har varit Andreas Hamrén.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

